

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-654/23-C

Název	Základní škola Sira Nicholase Wintona Kunžak
Sídlo	náměstí Komenského 237, 378 62 Kunžak
E-mail	zs-kunz@centrum.cz
IČO	70659214
Identifikátor	600060501
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Krafková
Zřizovatel	Obec Kunžak
Místo inspekční činnosti	náměstí Komenského 237, 378 62 Kunžak
Inspekční činnost na místě	26. 5. 2023 – 30. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Sira Nicholase Wintona Kunžak (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola se nachází na náměstí v historické budově a poskytuje základní vzdělání žákům místním i z blízkého okolí. K termínu inspekční činnosti navštívilo základní školu 179 žáků v devíti třídách, z toho 27 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školní družině bylo zapsáno 50 účastníků ve dvou odděleních.

Škola se dlouhodobě úspěšně zaměřuje na environmentální výchovu a vzdělávání, je držitelem titulu Škola udržitelného rozvoje I. stupně a mezinárodního titulu Ekoškola.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci od roku 2009. Část řídicích kompetencí účelně delegovala na svoji zástupkyni. Škola má zpracovanou přehlednou koncepci rozvoje s jasně stanovenými cíli, se kterými jsou prokazatelně seznámeni všichni vyučující a zdárně spolupracují na jejich naplňování. Škola je úspěšná zejména v oblasti environmentální výuky a zlepšování materiálního zázemí, profilace je ve školním vzdělávacím programu účelně podpořena disponibilními hodinami na druhém stupni, které jsou věnovány biologickému semináři. Pravidla a organizace řízení školy jsou srozumitelná a podporují zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Průběh vzdělávání je v dostatečné míře monitorován formou hospitační činnosti, poskytuje vyučujícím převážně funkční zpětnou vazbu. Zatím však není plně využitý prostor pro detailnější rozbor využívání diferenciací vzdělávacích cílů a pestřejší škály aktivizačních metod a forem práce ve výuce.

K termínu inspekční činnosti tvořilo pedagogický sbor 19 vyučujících a šest asistentů pedagoga. Komunikace a spolupráce mezi pedagogy v rámci pravidelných porad i neformálních schůzek umožňuje efektivní týmovou spolupráci. Využívání elektronického informačního systému umožňuje rychlou a účinnou komunikaci mezi pedagogy navzájem i se zákonnými zástupci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků, které je realizováno systematicky na základě potřeb a možností školy i s ohledem na odborné zaměření vyučujících, napomáhá jejich profesnímu růstu. Hojná účast pedagogů na seminářích, zejména online formou, má pozitivní dopad na sledovaný průběh vzdělávání zejména v environmentální oblasti. Vzájemné hospitace mezi pedagogy, které jsou využívány v průběhu adaptačního procesu začínajících učitelů, jim přináší inspiraci a možnost profesního rozvoje.

Díky aktivnímu vyhledávání a čerpání finančních prostředků z řady projektů, grantů a sponzorských darů došlo od poslední inspekční činnosti ke zlepšení materiálního vybavení školy, včetně zakoupení moderních pomůcek a výukových programů, které jsou hojně využívány. Ke zvyšování kvality výuky a podpoře environmentální výchovy slouží postupně plánovitě budovaná zahrada na školním pozemku v rámci projektu Park S. N. Wintona s venkovní učebnou, umožňující výuku v přirozeném přírodním prostředí.

Vnitřní prostory školy, na jejichž výzdobě se velkou měrou podílejí žáci svojí tvorbou, jsou esteticky upraveny a cíleně podporují vzdělávání. Škole se však nepodařilo najít potřebný prostor pro zbudování školní knihovny, která by vhodně podpořila rozvoj čtenářské gramotnosti žáků, ani prostory pro knižní kouty ve třídách nebo na chodbách, které by podporovaly individuální četbu žáků.

K rozvoji školy a zkvalitnění vzdělávání významně přispívá spolupráce s několika externími partnery včetně zřizovatele. Žáci se ve spolupráci s obcí pravidelně účastní charitativních sbírek a přispívají ke kulturnímu životu města. Zájem o dění ve škole zvyšují akce organizované pro veřejnost, například besedy a kurzy. Přínosné jsou také adaptační projekty pořádané již tradičně pro mateřské školy, usnadňující dětem přechod do první třídy. Charakteristické pro školu je především zapojení do mnoha ekologických aktivit. Díky podnětům a aktivitě žakovského ekologického týmu a na základě jím provedené ekoanalýzy jsou organizovány mnohé akce v oblasti ochrany přírody a zlepšení životního prostředí v nejbližším okolí obce a je zkrášlováno prostředí školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech hospitovaných hodinách převládala klidná atmosféra, která podporovala proces učení a přispívala k vytváření pozitivních vztahů ve třídě. Žáci dodržovali nastavená pravidla a obvykle bez obav vznášeli dotazy. Stanovené výukové cíle respektovaly přiměřeně obsah školního vzdělávacího programu a vhodně navazovaly na dosavadní znalosti a dovednosti žáků.

Na žáky byly kladeny přiměřené nároky a byl jim dáván dostatečný prostor pro vypracování zadaných úkolů. Z hlediska využitých metod a forem práce vyučující zpravidla volili tradičně organizovanou frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, pouze v některých hodinách vhodně obohacenou o práci ve dvojicích nebo skupinách, která pozitivně ovlivňovala žákovskou iniciativu a spolupráci při učení. Ojedinele učitelé rozvíjeli kreativitu žáků a podporovali jejich tvořivé myšlení. Diferenciace a individualizace vzdělávacích cílů či rozdílná míra náročnosti zadávaných úkolů dle schopností žáků byla zaznamenána pouze výjimečně, dařilo se obvykle u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro něž byla spolupráce s asistenty pedagoga přínosná. Většina žáků na prvním stupni spontánně a se zájmem spolupracovala při didaktických hrách a řešení soutěživých úkolů, které podporovaly učení žáků přiměřeně jejich věku.

Především na druhém stupni se pedagogům dařilo zvyšovat efektivitu osvojování nových poznatků zařazením mezipředmětových vazeb a propojením výuky s reálnými situacemi běžného života. Účinné z hlediska vizuální podpory zde bylo také využití digitální techniky vyučujícími, v menší míře však byla využívána žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací s cílem přímé podpory digitálních kompetencí či k rozvoji kritického myšlení. Vyučující poskytovali žákům efektivní zpětnou vazbu, využitelnou pro další učení. Ve využívání prvků formativního hodnocení, především v rozvíjení dovedností sebehodnocení a vrstevnického hodnocení, které by motivovalo žáky k dalšímu učení, má však škola rezervy. V závěru většiny sledovaných vyučovacích hodin nebyl vytvořen dostatečný časový prostor pro shrnutí učiva, které by upevňovalo nové poznatky, ani pro zhodnocení průběhu hodiny učitelem a žáky.

Čtenářská gramotnost byla průběžně rozvíjena tradičními metodami realizovanými převážně při jazykovém vzdělávání a doplněna mimočítankovou četbou. Cílem bylo především porozumění textu. Podpora čtenářských dovedností rozvíjejících schopnost aktivního čtenářství však není systematicky nastavena. Škola nedisponuje bohatším knižním fondem, který by umožnil kvalitní práci s dětskou literaturou napříč jednotlivými vzdělávacími oblastmi a předměty.

Velký důraz klade škola na environmentální výchovu a realizaci akcí a projektů s ní spojených. Žákům je tak poskytováno přímé setkávání s reálnými situacemi v přírodě i společnosti, které umožňují prakticky vnímat funkci ochrany ekosystémů, rekreační funkci přírody a trvale udržitelného života i jejich smysluplné využívání. Projektové vyučování a řada akcí realizovaných školou, obcí či jinými organizacemi, podporující ochranu přírody, v průběhu školního roku přispívají k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Jedná se zejména o akce podporující tradice, tvořivost, environmentální dovednosti a rozvoj uměleckého nadání. U žáků je tak podporován vztah k místu, kde žijí, a zároveň dochází k upevňování a prohlubování jejich prosociálního chování. Do řady akcí školy se daří aktivně zapojovat i zákonné zástupce a širokou veřejnost.

Při činnosti ve školní družině panovalo vstřícné klidné klima. Účastníci využívali možnosti hravých činností a dle výběru jim byly nabízeny zajímavé individuální i skupinové aktivity. Pobyt venku účastníci tráví vhodně na školním hřišti a přírodní zahradě či v blízkém okolí školy. Činnost školní družiny je pravidelně doplněna organizováním zájmových útvarů z oblasti pohybové a dramatické výchovy. Tyto aktivity pozitivně přispívají k celkovému harmonickému rozvoji a přátelským vztahům účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň individuálních i skupinových výsledků škola zjišťuje standardními interními hodnotícími nástroji, využíváno je především písemné a ústní zkoušení. Pro posouzení kvality poskytovaného vzdělávání škola sleduje a vyhodnocuje výsledky na úrovni tříd. Výsledky jsou evidovány v elektronické podobě a škola se jimi zabývá ve čtvrtletních intervalech v rámci pedagogických rad. Při projednávání klasifikace však dochází pouze k částečnému vyhodnocování příčin školní neúspěšnosti, účinnost přijatých opatření pro zvyšování pokroku žáků zpravidla není systematicky analyzována.

Poradenské služby ve škole zajišťují kvalifikovaní pracovníci – školní metodik prevence, výchovný poradce, který zároveň plní funkci kariérového poradce, speciální pedagožka a šest asistentů pedagoga. Školní poradenské pracoviště je organizováno funkčně, jeho pracovníci své poznatky konzultují s třídními učiteli a spolupracují s nimi při řešení výchovných i vzdělávacích problémů žáků. Škola dlouhodobě realizuje promyšlený a účinný preventivní program formou besed a třídnických hodin, soustavně je využívána spolupráce s externími subjekty, např. se školními poradenskými zařízeními, s okresní metodičkou prevence, s psychologem a v případě závažnějších problémů také s OSPOD. Výchovná poradkyně a především speciální pedagožka se zaměřuje na identifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, přehledně vede veškerou dokumentaci a průběžně sleduje realizaci a účinnost poskytovaných podpůrných opatření v souladu s doporučeními školního pedagogického zařízení. Kázeňské problémy, týkající se nejčastěji zvýšené absence, škola řeší úspěšně hned v počátcích. Aktivity směřující k prevenci rizikového chování žáků jsou realizovány jako součást vzdělávacího procesu především formou přednášek, besed a projektů. Témata jsou volena cíleně podle aktuálních problémů žáků a jsou realizovány ve spolupráci s externími spolupracovníky.

Motivaci žáků ohrožených školním neúspěchem vyučující vhodně podporují nabídkou individuálních konzultací a doučováním nad rámec běžné výuky. V případě přetrvávajících problémů v učení škola zahájí prostřednictvím školního poradenského pracoviště jednání s rodiči, popřípadě se školním poradenským zařízením. Dostatek pozornosti je věnován také žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s odlišným mateřským jazykem, kteří jsou začleněni do kolektivů příslušných tříd, je jim poskytována náležitá podpora pro rozvoj komunikačních dovedností v českém jazyce v rámci doučování, prospěšná je také spolupráce s rodilou mluvčí. Přínosem pro žáky se zájmem o studium oborů středního vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou je školou organizované doučování jako příprava na jednotné přijímací zkoušky, při kterých jsou výsledky žáků školy srovnatelné s celorepublikovým průměrem. Absence žáků ve vyučování je na běžné úrovni a nemá negativní dopad na výsledky vzdělávání žáků. Nízký je také počet neomluvených hodin, které škola bez odkladu řeší se zákonnými zástupci. Motivačně je nastaven systém udělování kázeňských opatření, jejichž počet je poměrně nízký a nepřevyšuje pochvaly, udělované třídními učiteli nebo ředitelkou školy.

Žákům je poskytován prostor pro seberealizaci, rozvoj nadání a formování postojů především jejich zapojením do cílené environmentální výchovy a udržováním tradice Sira

Nicholase Wintona, díky které jsou žáci prostřednictvím mnoha aktivit promyšleně vedeni k respektování zásad lidskosti, solidarity a sounáležitosti. Žáci se také v hojné míře podle svých zájmů zapojují do nabízených projektů, zájmových kroužků a účastní se mnoha znalostních olympiád a sportovních soutěží. Úspěšní jsou především v přírodovědné oblasti s účastí na krajské úrovni. Výsledky celoročních ekologických projektů jednotlivých tříd jsou prezentovány na celoškolské ekokonferenci na konci školního roku.

Závěry

Vývoj školy

- Vybavením počítačovou technikou a rozšířením WIFI signálu po celé budově se ve škole zlepšily podmínky pro vzdělávání.
- Zakoupením mikroskopů a dalších pomůcek škola umožnila žákům badatelskou činnost a podpořila enviromentální výuku.

Silné stránky

- Prostřednictvím úspěšného zapojení do řady projektů škola cílevědomě a systematicky zajišťuje pro žáky kvalitní materiální zázemí, didakticky i esteticky podnětné prostředí, a pozitivně tím ovlivňuje průběh vzdělávání v oblasti přírodovědné gramotnosti, občanské angažovanosti, trvale udržitelného života i charitativních aktivit.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Převažující frontální výuka, méně časté využívání aktivizujících metod a forem práce s nedostatečnou diferenciací a individualizací výuky negativně ovlivňují motivaci žáků k učení.
- Sporadické uplatňování prvků formativního hodnocení vede k nižšímu vnímání odpovědnosti žáků za vlastní vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vhodně podporovat motivaci žáků k učení, důsledně dbát na individuální přístup a diferenciací ve výuce, více využívat aktivizující metody a formy výuky podporující zájem žáků o učení.
- Věnovat pozornost struktuře a časovému rozvržení vyučovací hodiny a vytvořit dostatečný časový prostor pro shrnutí učiva učitelem a žáky.
- Obohatit knižní fond s cílem podpořit čtenářskou gramotnost a kvalitní práci s dětskou knihou.
- Využívat digitální technologie s cílem aktivní podpory digitálních kompetencí žáků napříč předměty.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná obcí Kunžak dne 26. 9. 2002 včetně dodatků č. 1 až 3, poslední z 12. 10. 2009
2. Jmenování do funkce – ředitelka školy vydané obcí Kunžak dne 3. 6. 2009 s účinností od 1. 7. 2009
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k datu inspekční činnosti
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2017

5. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 30. 5. 2023
6. Školní řád základní školy účinný od 30. 5. 2023
7. Vnitřní řád školní družiny účinný od 30. 5. 2023
8. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 29. 5. 2023
9. Školní matrika školní rok 2022/2023
10. Zápisy z jednání pedagogické rady školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
11. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2021/2022
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2022/2023
13. Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2014 -2024
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště
15. Třídní knihy základní školy školní rok 2021/2022 a 2022/2023
16. Rozvrh hodin základní školy pro školní rok 2022/2023
17. Minimální preventivní program na školní rok 2022/2023
18. Záznamy z hospitační činnosti školy
19. Další dokumentace zájmového vzdělávání
20. Plán práce na školní rok 2022/2023
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci a dalším vzdělávání)
22. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
23. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel/ředitelka školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele/ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Markéta Křivánková, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Martina Baarová, školní
inspektorka

Mgr. Regina Mihulová, školní inspektorka

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.